

Мотиви за приемането на Общинска Програма за управление на отпадъците на територията на община Лъки 2021-2028г.

I. Причини, които налагат приемането на Общинска Програма за управление на отпадъците на територията на община Лъки

Програмата за управление на отпадъците в община Лъки за периода 2021 – 2028 г. е изготвена на основание чл. 52, ал.1 от Закона за управление на отпадъците (в сила от 13.07.2012 г., обн., ДВ, бр. 19 от 5 Март 2021 г.)

При разработването на Програмата за управление на отпадъците са спазени Методическите указания на МОСВ и е приложена методология на стратегическо планиране, която определя и основните подходи и технологични етапи.

Програмата включва мерки за изпълнение на задълженията на кмета на общината, съгласно Глава втора, Раздел III на ЗУО. Приложени са необходимите административни, технически и финансови мерки за осигуряване на практическото прилагане на програмата и упражняване на дейности по контрол и мониторинг на практическото ѝ изпълнение.

Към настоящия момент община Лъки няма действаща Общинска програма за управление на отпадъците, тъй като Общинската Програма за управление на отпадъците на община Лъки /2016-2020г./ приета от Общински съвет-Лъки на редовно заседание с Решение № 141/ 13.04.2017г. е отчетена пред ОбС-гр.Лъки с решение №42, взето с Протокол №6 на редовна сесия на ОбС-Лъки, проведена на 30.04.2020г.

Програмата за управление на отпадъците на територията на община Лъки 2021-2028 г. е разработена за период, който попада в действието на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) 2021-2028 г. и при необходимост ще бъде актуализирана при промяна във фактическите или нормативни условия.

Националният план е съобразен с изискванията на Директива 2008/98/ЕО за отпадъците, като са отчетени общите принципи за опазване на околната среда като предпазни мерки и устойчивост, техническа осъществимост и икономическа приложимост, опазване на ресурсите, както и въздействие върху човешкото здраве, икономиката и обществото. Крайният срок на програмата съвпада с периода на програмиране и ползване на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2021-2027 г.

Програмата е необходима, за да се постигне устойчиво управление на различните потоци отпадъци и решаване на екологичните проблеми в община Лъки, запазване на доброто състояние на околната среда и формиране на адекватна местна политика за ефективно и целесъобразно използване на наличните ресурси.

II. Цели на приемането на Общинска Програма за управление на отпадъците на територията на община Лъки

Основната цел на програмата е *„Население и бизнес на община Лъки, които подобряват прилагането на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и нива“;*

Следвайки НПУО 2021 – 2028 г., стратегическите цели, които се поставят в програмата са:

- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;

- Увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци;
- Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци;

Период на действие е 2021 – 2028г. и включва следните подпрограми, с конкретни адресирани мерки към всяка една от тях, а именно:

1. Програма за предотвратяване образуването на отпадъци ;

Оперативна цел: Намаляване на количеството на образувани отпадъци и на количествата на вредни вещества, съдържащи се в отпадъците.

2. Програма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци;

Оперативна цел: Намаляване на количеството на образувани хранителни отпадъци.

3. Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци;

Оперативна цел: Увеличаване на количеството на рециклираните и оползотворени битови отпадъци и намаляване на количествата на вредни вещества, съдържащи се в тях.

4. Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;

Оперативна цел: Увеличаване на количеството на рециклираните и оползотворени битови отпадъци и намаляване на количествата на вредни вещества, съдържащи се в тях.

5. Програма за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО вкл. подпрограма за управление на опаковки и отпадъци от опаковки;

Оперативна цел: Увеличаване на количеството на рециклираните и оползотворени МРО и намаляване на количествата на вредни вещества, съдържащи се в тях.

6. Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.

За постигане на целта са заложи следните дейности:

- Рекултивация на депа и замърсени терени; Продължаване дейностите по рекултивацията на депо край местността „Ивански дол“, с. Югово;
- Мониторинг и следексплоатационни грижи на общински депа и нарушени терени;
- Периодично почистване на локално образувани натрупвания на отпадъци на нерегламентирани за целта места;
- Провеждане на кампании за пролетно и есенно почистване на населените места в общината;

Ш. Финансови средства, необходими за изпълнението на Общинската програма за управление на отпадъците на територията на община Лъки

Изпълнението на заложените дейности в Програмата за управление на отпадъците на Община Лъки 2021-2028 г. ще се финансират от: такса „битови отпадъци“, общински бюджет, държавен бюджет, Оперативна програма „Околна среда“, ПУДООС, средства от други оперативни програми и фондове на ЕС, средства натрупани от отчисленията по чл.20 на Наредба №7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци и др.

IV. Очаквани резултати

Очакваните резултати са описани подробно към всеки от плановете за действие към съответните програми срещу всяка от предвидените мерки/дейности.

V. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Програмата за управление на отпадъците допринася пряко за изпълнението на изискванията на общностното и национално законодателство в областта на околната среда, а именно:

1. Рамково законодателство: Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.

2. Законодателство относно операции и съоръжения по третиране на отпадъци: Директива за индустриални емисии 2010/75/ЕС /относно изгаряне на отпадъци и изисквания за комплексни разрешителни за определени инсталации за третиране на отпадъци/ и Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци.

3. Законодателство относно специфични потоци отпадъци и включва следните базови директиви: Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО; Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване; Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки; Директива (ЕС) 2019/904 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда; Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба моторни превозни средства; Директива 2020/362/ЕС на Комисията от 17 декември 2019 г. за изменение на приложение II към Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно излезлите от употреба превозни средства; Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили; Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието и Директива 78/176/ЕИО на Съвета от 20 февруари 1978 г. относно отпадъците от производство на титанов диоксид.

Рамкова директива за отпадъците (РДО) с последни изменения (Директива (ЕС) 2018/851)

Отпадъците, според определението в член 3, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО са „всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи“. Те представляват

огромна загуба на ресурси под формата както на материали, така и на енергия. Освен това управлението и обезвреждането на отпадъците може да окаже сериозно въздействие върху околната среда. Депата за отпадъци например заемат земни площи и могат да предизвикат замърсяване на въздуха, водата и почвата, докато изгарянето може да доведе до емисии на опасни замърсители на въздуха. Поради това целта на политиките на ЕС в областта на управлението на отпадъците е да се намали въздействието на отпадъците върху околната среда и здравето и да се повиши ефективността при използването на ресурсите в ЕС. Дългосрочната цел на тези политики е да се намали количеството отпадъци, а когато образуването им не може да бъде избегнато, да се насърчава тяхното използване като ресурси и да се постигнат високи равнища на рециклиране и безопасно обезвреждане на отпадъците.

РДО, освен посочената йерархията на отпадъците въвежда и други ключови разпоредби за страните-членки, съответно за техните компетентни национални, регионални и местни власти, отговорни за съответните политики:

- да се постигне повторна употреба и рециклиране на минимум 50% от битовите и приравнените на битовите отпадъци
- да се постигне рециклиране и оползотворяване на най-малко 70% от отпадъците от строителство и от разрушаване на сгради
- да се разработят национални програми за предотвратяване на образуването на отпадъци
- да се въведе разделно събиране минимум за битовите отпадъци и подобни източници от хартия, метал, пластмаса и стъкло
- въвежда „разширена отговорност на производителя” като едно от средствата за подпомагане на разработването и производството на стоки, при които се отчита и се улеснява ефективното използване на ресурси по време целия им жизнен цикъл.

Директива (ЕС) 2019/904 Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда. Една от основните цели на директивата е да се намали количеството на пластмасовите отпадъци. Съгласно новите правила от 2021 г. ще бъдат забранени пластмасовите чаши, чинии, прибори, сламки и др. До 2029 г. целта е за 90% разделно събиране на пластмасови бутилки, както и целта за рециклирано съдържание на пластмасовите бутилки от най-малко 25% до 2025 г. и 30% до 2030 г.

Изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на община Лъки ще допринесе в по-малка или по-голяма степен за постигането на целите на редица национални и регионални планови документи, както следва:

1 Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

В рамките на стратегическия приоритет на документа: „Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда” е определена специфична цел за „ефективно използване на ресурсите в регионите чрез оптимизиране събирането на

отпадъци и внедряване на съвременни технологии за разделно събиране, компостиране на биоразградимите отпадъци, рециклиране и екологично обезвреждане в изпълнение на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа в периода до 2020 г.”.

2 Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г.

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) има ключова роля за ефективното и ефикасно управление на отпадъците в Р България. С плана се цели намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето на населението, както и постигане на максимално ефективно използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места. Важна част от Плана е създаването на максимални условия за предотвратяване образуването на отпадъци.

Планът подпомага централните и местните власти за концентрация на ограничените ресурси към приоритетни за финансиране проекти в сферата на управление на отпадъците от национални и европейски източници на финансиране.

Програмата за управление на отпадъците на община Лъки е изцяло съгласувана и подчинена на принципите, целите, програмите, мерките и дейностите, заложи в НПУО 2021-2028 г.

3. Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци (НППОО)

Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци (НППОО) е в съответствие с изискванията на РДО и на чл.50 от ЗУО и е неразделна част от НПУО. Тя определя мерки за прилагане на най-високото ниво в йерархията на управление на отпадъците.

Правни основания:

На основание чл.21, ал.1, т. 12 от ЗМСМА и чл.52, ал.1и ал.8 от Закона за управление на отпадъците ОБЩИНСКИ СЪВЕТ –ГР.ЛЪКИ

РЕШИ: 1. Приема Общинска Програма за управление на отпадъците на територията на община Лъки с период на действие 2021-2028 година.